

معاونت نوآوری و خدمات دانش بنیان

گروه رصد، آینده پژوهی و پژوهش های کاربردی

کاربرگ ارائه پروپوزال پژوهشی

۱- عنوان اولویت:

اثر بخشی خدمات مراکز روزانه توانبخشی آموزشی ویژه اختلالات شنوایی تابعه سازمان بهزیستی کشور و ارائه الگوهای ارتقایی

۲- ضرورت و دلایل توجیهی انتخاب اولویت:

سازمان بهزیستی به موجب اصول ۲۹، ۳۰ و ۴۴ قانون اساسی، ماده واحده تشکیل سازمان، ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، سیاست های کلی ابلاغی سلامت از سوی رهبری، سند چشم انداز بیست ساله، ماده ۷ قانون حمایت از حقوق معلولان و ماده ۵۷ قانون احکام دائمی توسعه، موظف به ارائه خدمات نیازخواسته به افراد دارای معلولیت است. این سازمان از سال ۱۳۷۰ برای ارائه خدمات آموزشی و توانبخشی به تاسیس مراکز غیردولتی معلولان، سالمندان، بیماران روانی مزمن و افراد دارای اختلال طیف اتیسم، اقدام نموده است. یکی از این مراکز، ویژه اختلالات شنوایی می باشد که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با کسب مجوز از سازمان بهزیستی تأسیس گردیده که به صورت روزانه به افرادی که از سنین شیرخوارگی تا بزرگسالی، به دلیل ابتلا به اختلالات شنوایی و زبانی دچار مشکلاتی شده اند و خانواده ایشان ارائه خدمت می نماید. این مراکز، غالباً دارای تجهیزات کامل درمانی و توانبخشی بوده و خدمات ارائه شده با هدف افزایش کیفیت زندگی و تلفیق فرد دارای اختلالات شنوایی در جامعه از طریق ارزیابی، هدف گذاری فردی و طراحی برنامه آموزشی و توانبخشی توسط تیم توانبخشی بومی، برای گروه فوق، با مشارکت خانواده ها ارائه می دهند.

مهمترین و مشهودترین بعد کاری این مراکز، ارائه خدماتی از قبیل: **ارزیابی تخصصی** اولیه توسط اعضای تیم تخصصی و با همراهی خانواده، **تعیین اهداف توانبخشی فرد**، به منظور توانمندسازی، جبران محدودیت های عملکردی و دستیابی وی به سطح بالاتری از مشارکت در زندگی فردی و اجتماعی و نهایتاً افزایش کیفیت زندگی، در یک بازه زمانی مشخص - توسط تیم تخصصی -

در جلسه گروهی، اجرای برنامه آموزشی و توانبخشی، ارزیابی دوره‌ای هر شش ماه یک بار و آماده سازی کودک و خانواده جهت ترخیص و گذار موفق می باشد.

در شرایط کنونی ارزشیابی خدمات این مراکز بر مبنای ارزیابی از فضای فیزیکی، نیروی انسانی و خدمات ارائه شده در مراکز مذکور از طریق بکارگیری چک لیست های ارزشیابی و کمی سازی داده های چک لیست مذکور در دامنه زمانی شش ماهه صورت می پذیرد. لیکن این اقدامات پاسخگوی انتظار سازمان از سنجش میزان اثربخشی خدمات ارائه شده و کیفیت این خدمات در کل کشور نمی باشد. دفتر مراکز روزانه توانبخشی امید آن دارد که با ارائه این پیشنهاد و با اجرای یک پژوهش علمی، با در نظر گرفتن اصول صحیح روش شناسی پژوهش (با توجه به عنوان طرح)، میزان اثربخشی خدمات مراکز موصوف، در بازه زمانی حداکثر یک سال توسط تیمی متشکل از متخصصان مرتبط با فعالیت های این مراکز و مسلط به اصول آمار و روش تحقیق و همچنین معرفی یا ایجاد ابزارهایی دارای روایی و پایایی قابل قبول تعیین، و نسبت به ارائه الگوهای ارتقایی مطابق با استانداردهای جهانی و در نهایت بومی سازی شده اقدام گردد.

۳- گستره جامعه آماری مورد نیاز پژوهش مبتنی بر این اولویت را تعیین فرمائید:

مراکز روزانه توانبخشی آموزشی ویژه اختلالات شنوایی تحت نظارت سازمان بهزیستی کشور در ۳۱ استان به تعداد ۹۷ مرکز و ۴۹۵۴ نفر خدمت گیرنده

۴- بازه زمانی مورد نیاز (در صورت لزوم) در پژوهش ناشی از این اولویت را ذکر فرمائید:

حداقل یکسال

۵- بیان و تشریح مسئله منتج به این اولویت:

بررسی میزان اثربخشی خدمات مراکز روزانه توانبخشی آموزشی ویژه اختلالات شنوایی در کل کشور، جهت ارائه خدمات با کیفیت، آسیب شناسی ارائه خدمات، ارائه الگوهای ارتقایی مطابق با استانداردهای جهانی و در نهایت بومی سازی شده با ایجاد ابزارهای ارزیابی دارای روایی و پایایی قابل قبول، موضوع مورد نیاز سازمان بهزیستی کشور می باشد.

۶- اجرای طرح پژوهشی ناشی از این اولویت، چه مسائل و مشکلاتی را برای سازمان / جمعیت هدف

برطرف می کند؟

اجرای طرح پژوهشی می تواند به برنامه ریزی توسعه این مراکز در کشور، آسیب شناسی فرایند خدمات این مراکز، اصلاح و بهبود فرایندهای ارائه خدمات در این مراکز، توزیع هدفمند منابع، پاسخگویی بهتر به نیازهای موجود در گروه هدف و در نهایت تعیین مسیرهای کوتاهتر در دستیابی به اهداف مندرج در راه اندازی این مراکز بیانجامد.

۷- این اولویت ناشی از چه نیاز دانشی / پژوهشی در حوزه مربوطه است؟

ارتقای کیفیت خدمات ارائه شده در مراکز روزانه توانبخشی آموزشی ویژه اختلالات شنوایی

۸- نتایج حاصل از انجام پژوهش بر اساس این اولویت ، در مورد کدامیک از طرح ها، برنامه ها و وظایف حوزه مربوطه کاربرد دارد ؟ (قابلیت کاربرست دارد)
ارتقاء سطح کیفی خدمات در مراکز روزانه توانبخشی آموزشی ویژه اختلالات شنوایی

۹- تعریف عملیاتی از متغیرهای طرح پژوهشی ناشی از این اولویت کدام هستند؟
توسط مجری تعیین و تعریف می شود.

۱۰- نوع طرح پژوهشی (آزمایشی، نیمه آزمایشی و .....) حاصل از این اولویت چیست ؟
توسط مجری تعیین و تعریف می شود.

۱۱- هرگونه توضیح دیگر